

T.C.
Konak Kaymakamlığı

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Sosyal ve Psikolojik Etkileri

(Sunum 06 Eylül 2023 Tarihi İtibariyle Oluşturulmuş ve Sunumu Hazırlayan Sevgi GÖKTAŞ Tarafından Belli Aralıklarla Revize Edilmektedir.)

Sunumun Tüm Hakları, Tüm İçeriği, Şablonu, Tasarımı, İçinde Yer Alan Tüm Hakları Saklı Tutulmuş ve Sunumu Hazırlayanın Muvafakati Olmadan Hiçbir Suretle Çoğaltılamaz, Yayılıamaz, Alıntı Yapılamaz, Yayınlanamaz, Kullanılamaz

Sunumu Hazırlayan

Sevgi GÖKTAŞ

Konak 50.Yıl Anadolu Lisesi

Rehber Öğretmeni/Psikolojik Danışmanı

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve Psikolojik
Etkileri

26 Şubat 2024 (Revize Edilmiştir)

Sevgi GÖKTAŞ

İzmir Konak 50.Yıl Anadolu Lisesi
Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
Rehberlik Servisi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

AKIŞ

AKIŞ

1. Giriş
(4. Slayt)
2. Dijitalleşmenin Doğuşu, Gelişimi, Gündelik Yaşama Etkisi, Okur-Yazarlığı, Getirdiği Ebeveynlik, Çocuklara Getirdiği Fırsatlar ve Riskler (*Dijitalleşme Kavramı ve İlgili Temel Kavramlar*)
(5. ve 32. Slayt Arası)
3. Dijitalleşme Sürecinde Kuşakların Dönüşümü (*Dijital Yerliler ve Dijital Göçmenler*)
(33. ve 34. Slayt Arası)
4. Eğitim Ortamlarında Dijitalleşme (*Nasıl Başladı ve Gelişti?*)
(35. ve 39. Slayt Arası)
5. Eğitimde Dijitalleşmenin Önemi, Katkıları, Uyum Süreci, Uyum Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştığı Sorunlar, Olumlu ve Olumsuz Yansımaları
(40. ve 45. Slayt Arası)
6. Dijitalleşmeyle Öne Çıkan ve Covid-19 Salgın Döneminde Zorunluluk Olan Uzaktan Eğitim (*Uzaktan Eğitimin; Özellikleri, Kavramları, Öğrenme Modelleri, Gelişim Kronolojisi, Hiyerarşik Yapısı, Dönem ve Evreleri, Kullanılan Yazılımları, Olumlu, Olumsuz Yönleri ve Sınırlılıkları, Uzaktan Eğitimde Öğrenci, Öğretmen, Ebeveyn Roller ve Sorumlulukları*)
(46. ve 59. Slayt Arası)
7. Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Sosyal Etkileri
(60. ve 67. Slayt Arası)
8. Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri
(68. ve 77. Slayt Arası)
9. Sonuç ve Öneriler (*Eğitimcilere, Öğrencilere, Ebeveynlere Öneriler*)
(78. ve 86. Slayt Arası)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

01

GİRİŞ

Yeni iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi ve yaygın hale gelmesiyle birlikte toplumsal yaşamın pek çok alanında dönüşümler yaşanmış, kamu hizmetleri de bu dönüşümden etkilenen alanlardan biri olmuştur.

Yaşanan bu dijital gelişim süreci, eğitim alanında da kendini göstermiş; ilköğretimden yükseköğretime kadar bütün eğitim kurumları, iletişim teknolojileri tarafından desteklenen eğitim uygulamalarına uyum sağlamak durumunda kalmışlardır.

Yaşam boyu öğrenmeye duyulan talebin artması, dijital öğrenme ortamlarında yenilikçi eğitime duyulan ihtiyaç, öğrenme ortamlarının kişiselleşmesi ve internet kullanımında yaşanan artışın sonucu olarak ortaya çıkan bilgi yoğunluğu ve Endüstri 4.0 kavramı ile hayatımıza giren yapay zekâ gibi yenilikçi teknolojiler, bu sürecin başlamasını sağlayan başlıca faktörler arasındadır (Ally, 2019).

2

Dijitalleşmenin

**Doğuşu,
Gelişimi,
Gündelik Yaşama Etkisi,
Okur-Yazarlığı,
Getirdiği Ebeveynlik,
Çocuklara Getirdiği Fırsatlar ve Riskler**

(Dijitalleşme Kavramı ve İlgili Temel Kavramlar)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşme Tanımları

Dijitalleşme en basit tanımı ile dijital çağda teknoloji okuryazarı olmaktır.

Önceden analog olan verilerin dijital ortamda kod sistemlerine karşılık gelme durumudur. Yani ses, görüntü ve yazının sanal ortamda sayısallaştırma sürecidir

“Kelime itibariyle dijital, sayısal manasına gelmekte, dijitalleşme ile de fiziki verilerin bilgisayar ortamında sayısal formata çevrilerek, depolanması ve istenildiği zaman üzerinde işlem yapılarak kullanılması kastedilmektedir” (Acun, 2020, s. 71).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin **Doğuşu**, Gelişimi ve Gündelik Yaşama Etkisi

Dijitalleşmenin Doğuşu

1936 yılında gerçekleştirilen ilk programlanabilir bilgisayar bugünkü anlamda dijitalleşme için başlangıç kabul sayılabilir (Şahinaslan, 2020:32).

1990'lı yıllarda internetin doğuşuyla network (bilgisayar ağı) sistemleri dijitalleşme alanında büyük bir ivme kazandırmıştır. Bununla birlikte bilgisayar teknolojisine bilgisayar ağ sistemlerinin eklenmesi birçok gelişmeleri beraberinde getirmiştir (Karakaş, 2019, s. 2).

Dijitalleşme bu yönüyle daha fazla gelişme göstererek sanal bir ortam içerisinde bilginin üretilmesinin ve bu ortamda yayılmasının ardından bilginin küresel bir kitleye ulaşmasına katkıda bulunmuştur.

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri ile yaşadığımız çağ, Dijital Bilgi Çağı'dır.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin Doğuşu, **Gelişimi** ve Gündelik Yaşama Etkisi

Dijitalleşmenin
Gelişimi

Dijitalleşmenin etkileri günümüzde tüm dünyayı her anlamda kuşatmaktadır (Haberli, 2019, s. 309).

Zaman-mekân kavramı, mesafe algısı, hız ve sınırsızlık, gerçeklik olgusu, iletişim araçları, analog bilgi araçları, bilginin doğası, bilginin ulaşılabilirliği/doğruluğu/güvenilirliği/mahremiyeti dijitalleşmenin etkisiyle değişim ve dönüşüm yaşamıştır.

Online(çevrimiçi) alışverişlerinde, fatura ödemelerinde, sağlık hizmetlerinde, haberleşmede, eğitim-öğretim ve sosyal hizmette, bilgi edinmede ve birçok alanda aktif rol oynamaktadır. Toplumun her katmanında dijitalin etkilerini görmek artık kaçınılmaz bir toplumsal gerçekliktir.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin Doğuşu, **Gelişimi** ve Gündelik Yaşama Etkisi

Dijitalleşmenin
Gelişimi

Dijitalleşmenin etkileri günümüzde tüm dünyayı her anlamda kuşatmaktadır (Haberli, 2019, s. 309).

Zaman-mekân kavramı, mesafe algısı, hız ve sınırsızlık, gerçeklik olgusu, iletişim araçları, analog bilgi araçları, bilginin doğası, bilginin ulaşılabilirliği/doğruluğu/güvenilirliği/mahremiyeti dijitalleşmenin etkisiyle değişim ve dönüşüm yaşamıştır.

Online(çevrimiçi) alışverişlerinde, fatura ödemelerinde, sağlık hizmetlerinde, haberleşmede, eğitim-öğretim ve sosyal hizmette, bilgi edinmede ve birçok alanda aktif rol oynamaktadır. Toplumun her katmanında dijitalin etkilerini görmek artık kaçınılmaz bir toplumsal gerçekliktir.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin Doğuşu, Gelişimi ve **Gündelik Yaşama Etkisi**

Dijitalleşmenin
Gündelik
Yaşama Etkisi

Sosyokültürel Yapı: Dijitalleşmenin etkisinin en çok tartışılan alanı sosyokültürel yapıdır. Dijital dünyadaki **dijital unsurların yarattığı çevre, yerleşik ve geleneksel kültürel yapı değişikliğini kaçınılmaz kılmaktadır.** Bu, genç nesil üzerinde daha net bir şekilde gözlemlenecektir (Karahisar, 2013:72).

İletişim: Çeşitli dijital unsurlar ve platformlarla iletişim, radikal bir şekilde değişmektedir. **Dijital çağın unsurlarına paralel olarak insanlar, kurumlar, devletler vb. aynı zamanda değişmektedir.** İnsanlar için kendilerini ifade etmek için dijital unsurlar yeni ve etkili seçenekler olmaktadır (Karabulut,2015:13).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin Doğuşu, Gelişimi ve **Gündelik Yaşama Etkisi**

Dijitalleşmenin
Gündelik
Yaşama Etkisi

Eğitim: Teknolojideki gelişmeler, **eğitimde kullanılan unsurların dijitalleşmesini sağlamıştır.** artık öğrenciler, dijital unsurlarla, bilgiye daha kolay ve daha hızlı bir şekilde erişebilmektedirler. Aynı zamanda, **dijital eğitim çağı da önemli ölçüde bilgi paylaşımını kolaylaştırmaktadır** (Yıldırım ve diğ.,2014:209).

Sağlık: Tıp, en hızlı gelişen gelişim alanlarının başında gelmektedir. **Hastaların, tedavilerin, tedavi elemanlarının ve doktorların aktif olarak dijital elemanları kullanan sonuçlarının tıpta daha etkili sonuçlar verdiği görülmektedir.** Bilgi toplama ve görüntüleme sistemlerinin dijitalleştirilmesinin tıp dünyasına önemli bir katkısı vardır (Bhavnani,2016:1429).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin Doğuşu, Gelişimi ve **Gündelik Yaşama Etkisi**

Dijitalleşmenin
Gündelik
Yaşama Etkisi

İş Dünyası: Günümüzde dijital ortamlarda üretim, pazarlama, satış ve istihdam gibi temel iş hayatı fonksiyonları ortaya çıkmaktadır. Diğer bir deyişle, **işletmeler üretim, pazarlama ve satış fonksiyonlarını dijital dünyaya aktarmaktadırlar. Şirket yöneticilerinin beklentileri dijital dünyadaki değişikliklerle aynı doğrultuda olmaktadır.** Böylece dijitalleşmenin, iş dünyasının temel işlevlerinin içerik ve biçim olarak değişmesine olanak sağladığı görülmektedir (Şahin, Aydın ve Güler, 2015:99).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Okur-Yazarlığı

Reddy ve arkadaşları (2020), "**dijital okuryazarlık terimi**, bir kişinin bilgiyi bulma ve değerlendirme, bu bilgiyi etkin bir şekilde kullanma, bu bilgileri kullanarak yeni içerik oluşturma ve bu yeni bilgileri doğru dijital teknolojileri kullanarak paylaşma ve bu yeni bilgiler hakkında konuşma becerisini ifade eder." tanımını yapmıştır (Reddy et al.,2020). Ayrıca yaptıkları çalışma sonucu dijital okuryazar bir bireyin sahip olması gereken özellikleri belirlemişlerdir.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Okur-Yazarlığı

Bu özellikler:

BiT teknolojileri ve yeni BiT teknolojileri ile bunların nasıl iyi ve verimli bir şekilde kullanılacağı hakkında çok şey bilir,

Dijital bilgileri paylaşmak, iyi tasarlanmış arama stratejilerini kullanarak bulmak, eleştirel olarak değerlendirmek ve ne kadar iyi olduğuna karar vermek için çeşitli teknik ve bilişsel becerilere sahiptir,

Teknoloji ile bir kişinin yaşam yolculuğu, kişisel mahremiyet arasındaki ilişkiyi ve dijital teknolojileri kullanarak diğer insanlarla nasıl iyi bir şekilde etkileşime geçileceğini anlamaktadır,

Sivil toplumda yer alır, canlı ve bilgili bir topluma katkıda bulunur ve bilgi aramak, bilgi paylaşmak, yeni beceriler öğrenmek, gelişmek ve yaşamları değiştirmek için kendi kendini motive eder,

Kamuya açık hale getirmeyi ve başkalarını korumayı düşündükleri dijital bilgilerin etkisini ve ömrünü dikkate alır (Reddy et al., 2020)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

Dijital Çağda ebeveyn nasıl olunur sorusunun tek bir doğru cevabı yoktur. Çocuğa teknoloji kullanımında rehberlik edecek ailelerin birden fazla yetkinliğe sahip olması gerekmektedir. Bunun en temel nedeninin teknoloji kullanımının dinamik bir yapıya sahip olması, her geçen gün değişmesi ve farklı ihtiyaçları doğurmasından kaynaklanmaktadır. Dijital bir ebeveynde bulunması gereken özellikleri şu şekilde inceleyebiliriz:

1.Dijital Etik: Dijital etik, internet ortamında başkalarına zarar verecek davranışlardan kaçma isteği olarak tanımlanmaktadır.

Dijital etiği ihlal eden davranışlara örnekler: İnternet ortamında siber zorbalık yapma (başkalarına yazılı ve sözlü şiddet), kişisel bilgileri elde etme ve yayma, doğru olmayan bilgilerin yayılması

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

2. Dijital İletişim: Çocuk ve genç, sanal ortamda çoğu zaman gerçek kimliğini bilemediği, tanımadığı kişilerle iletişim kurmakta, bu iletişimde çocuk ve genç için tehlike oluşturmaktadır. Gençler dijital iletişim yollarını kullanmaya cesaretlendirilmeli ancak bu ortama uygun olmayan davranışları ise düzeltilmelidir. Bunun için öncelikle hangi durumlarda hangi teknolojiden faydalanacaklarını ayırt edebilmelidirler. Sanal ortamdaki iletişimin yüz yüze iletişimden en önemli farklılıklarından biri, rumuz kullanıp kimliğinizi gizleyerek konuşabilmektir. Bu durum özellikle forum, sohbet odası gibi ortamlarda “nasıl olsa kim olduğum belli değil istediğimi söyleyebilirim” tarzı söylemlere neden olabilmektedir. Ancak hakaret ve küfür içeren durumlarda IP numarası üzerinden yapılan inceleme ile bu kişilere ulaşılabilen ve yasal süreç başlatılabilmektedir.

Dijital iletişimi ihlal eden bazı davranışlar: Özel bir mesajı birçok kişiye yollamak, cep telefonu kullanırken içinde bulunulan ortamın özelliklerine göre davranmamak, e-mail kullanımında iletişim dilini bilmemek ve buna göre yazmamak

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

3. Dijital Okuryazarlık: İnternette gün geçtikçe artan bir yığın bilginin oluştuğunu, ancak bunların birçoğunun gerçek olmadığını unutmamalıyız. Bu nedenle çocuklara ve gençlere eriştikleri verilerin doğruluğunu sorgulama, nerede ve nasıl kullanacakları konusunda yardımcı olmamız gerekmektedir.

Sadece mevcut teknolojileri değil yenilerini de doğru bir şekilde kullanma becerisine her dijital ebeveynin sahip olması gerekir. Yeni teknolojiler ortaya çıktıkça hızlı bir şekilde uygun kullanımının öğrenilmesi gerekmektedir.

Dijital okuryazarlığa bazı örnekler: Facebook, twitter kullanmak, forum ve sohbet odalarını kullanmak, akıllı telefonlar üzerinden çalışan uygulamaları etkin olarak kullanmak

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

4. Dijital Erişim: Giderek düşen maliyetlere ve yaygınlaşan teknolojiye rağmen herkes eşit olanaklara sahip değildir. Bu noktada üzerimize düşen görev, çocuklarımızın mümkün olduğunca yenilikçi teknolojilere erişimini sağlamak, etkin ve sık olarak kullanılmayı özendirmek ve bunu yaparken de bilinçli hareket etmektir. Kütüphaneler, okul laboratuvarları gibi kamusal alanlar bu eksikliğin giderilmesi için kullanılabilir. Fakat her birey bu imkânlardan faydalanmamaktadır. Bundan dolayı teknolojiye nasıl erişim sağlanabileceğini öğrenmeli, bu konuda çocuklara rehberlik edilmelidir.

Dijital Erişimi Sağlamasına Yönelik Bazı Örnekler:
Engelli çocuğunun internet erişimi için gerekli olan alt yapı ve teknolojiyi sağlamak, e-okul sistemine aktif erişim sağlayarak öğrencinin gelişimini takip etmek

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

5. Dijital Ticaret/Alışveriş: Çevrimiçi alışverişin sağladığı fiyat avantajının ve zaman tasarrufunun farkında olmak, gerektiğinde ise dijital alışverişini kullanmaktır. Diğer taraftan, dijital alışverişin daha çok ürün seçeneği buldurması, evden çıkmadan alışveriş yapmayı sağlaması ve eve teslimat vb. diğer seçeneklerin de olduğunu bilmemiz gerekiyor.

E-ticaret ile ilgili bilinmesi gereken bazı bilgiler şunlar:
e-ticaret ile ilgili riskleri ve problemleri bilmek, gerekli önlemleri almak, e-bankacılık hizmetlerini nasıl kullanacağı bilmek (eft yapmak vb.), çevrimiçi alışveriş yaparken kimlik hırsızlığına karşı nasıl tedbir alınacağını bilmek

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

6. Dijital Sorumluluk ve Haklar: Teknoloji kullanımının bir hak olduğunu, ancak bu hakkın aynı zamanda sorumlulukları beraberinde getirdiği bilincini çocuklarımıza kazandırılmalıdır. Çocuklara rol model olunmalı, teknolojinin getirdiği haklar ve sorumluluklar beraberce tartışılmalıdır. İnternet üzerinden elde edilen her bilginin kaynağı sorgulanmalı, bilginin ilk dağıtıcısı bulunmalıdır. Edinilen dosyaların telif hakları irdelenmeli, kanunla yaptırım altına alınan müzik, video vb. fikri mülkiyet hakkına giren eserler, kesinlikle kullanılmamalıdır.

Dijital Hak ve Sorumluluklarla İlgili Bilmesi Gereken Bazı Bilgiler: Web sitelerinden illegal mp3 ve video dosyaları indirmemek, fikri mülkiyet hakkına giren her türlü eseri izin alarak kullanmak, telif hakkı kapsamındaki her türlü eseri internet üzerinden kullanırken gerekli izinleri almak

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

7. Dijital Sağlık: Teknoloji kullanımında en çok dikkat edilmesi gereken unsurlardan birisi çocuklarımızın sağlığıdır. Fiziksel rahatsızlıkların yanında teknolojik cihazların psikolojik sağlığı tehdit eden etkileri de mevcuttur. Ebeveynlerin çocuklarının bilgisayar başında geçirdikleri süre ve neler ile ilgilendiğinden haberdar olması gerekmektedir. Mümkün ise bilgisayarların çocuk odalarında değil oturma odası gibi ortak kullanım alanlarında bulunması gerekmektedir.

Teknoloji kullanımıyla gelen bazı sağlık problemleri: Gözlerde yorgunluk hissi, yanma ve kaşıntı, teknoloji kullanımında ergonominin önemini kavramak, duruş bozuklukları bel ve sırt ağrıları, ergonomik nedenli kas ağrıları, ağrıyan tendonlar, parmak, el ve dirsekler, boyunda ağrı ve tutulma, tekrarlayan stres, internet bağımlılığı, oyun bağımlılığı, agresif (saldırgan) davranışlar, şiddet, psikolojik problemler

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

8. Dijital Kanun: Bilmemiz gereken ilk şey, teknoloji kullanımının kanundan bağımsız olmadığıdır. İnternet ortamında yapılan her iş arkada iz bırakmakta ve bir yerlerde kayıt altında tutulmaktadır. Günümüzde elektronik ortamlarda birçok önemli ve özel bilgi kayıtlı durumdadır ve bunları nasıl güvende tutulacağına bilinmesi gerekmektedir. Sanal dünya da birçok suç gerçekleştirilebilmektedir. Başkasının bilgilerine izinsiz erişmek, yasal olmayan yollardan müzik indirmek, başkasının eserini kendine mal etmek, zarar verici bilgisayar casusu geliştirmek, virüs oluşturmak ve yaymak, gereksiz e-postalar göndermek, başkasının kimlik bilgilerini çalmak bu suçlardan bazılarıdır.

Bilinmesi Gereken Bazı Bilgiler: Türk ceza kanununda bilişim suçlarının nasıl yer aldığını açıklamak, 5651 sayılı kanundan (İnternet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadele edilmesi hakkında kanun) haberdar olmak, ihbarweb.org.tr sitesinden haberdar olmak

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Getirdiği
Ebeveynlik

9. Dijital Güvenlik; Ebeveyn olarak çocuklarımızı ve cihazlarımızı korumak için alınması gereken önlemlere örnekler:

Güçlü şifreler oluşturmak güvenliğinizi artırmak için önemlidir. Mümkünse içerisinde büyük harf, küçük harf, rakam ve noktalama işareti barındıran bir parola seçilmelidir. Flash bellek gibi taşınabilir aygıtların kullanılmadan önce virüs taraması yapılmalıdır. Halka açık ücretsiz ve güvenilmeyen ağlarda kişisel mail hesabına, banka hesaplarına, sosyal ağ hesabına erişilmemesi ve online alışveriş yapılmaması gerekmektedir. İşletim sistemi güncel tutulmalıdır. Virüs ve internet güvenliği sağlayan yazılımlar, bilgisayar ve cep telefonlarında kullanılmalı ve yazılımın veri tabanı güncel tutulmalıdır. Ayrıca düzenli olarak virüs taraması yapılmalıdır. İşletim sisteminin güvenlik duvarı özelliği kullanılmalıdır. Online alışveriş yaparken 3D güvenlik protokolü kullanılmalıdır. İnternette gezinirken görünen “tebrikler çekilişten telefon/fotoğraf makinası kazandınız” tarzındaki sözlere güvenilerek kişisel bilgiler verilmemelidir. Polis tarafından gönderildiği iddia edilen ve yaptıkları operasyon gereğince belirli bir hesaba para yatırmanızı ya da bir numaraya kontör göndermenizi isteyen e-posta ve mesajlara inanılmaması gerekmektedir. Polis Teşkilatının kimseden e-posta ya da mesaj ile böyle bir istekte bulunmayacağını bilmesi gerekmektedir.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Çocuklara
Getirdiği Fırsatlar

Eğitsel İçerikler

Bilgiye Kolay Erişim

Bilgi, Kültür, Fikir Alışverişi, Haberleşme ve
İletişim

Zengin Görsel Materyaller

Eğitsel Oyunlar

Bilgiye Kolay Erişim

Geliştirilmiş Öğrenme Olanakları

Akademik Başarıya Katkı

Ders Tekrarı Yapabilme ve Öğrenilenleri
Tartışabilme Olanığı

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Çocuklara
Getirdiği Riskler

İçerikle İlgili Riskler

Yasadışı içerikler, intihar, uyuşturucu vb. içerikler, olumsuz örnek teşkil eden karakterler, çocuğun yaş ve gelişimine uygun olmayan içerikler, bilinçaltı mesajlar

Kişilerle İlgili Riskler

Online cinsel istismar, siber zorbalık, kötü niyetli kişilerle tanışma ve iletişim kurma

Ticari Riskler

Yasadışı kumar oynama, kötü niyetli yazılımların yarattığı tehlikeler, kişisel bilgilerin satılması, aşırı ticari içerik ve reklamların varlığı, telif hakları

Konak 50. Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Çocuklara
Getirdiği Riskler

Gizlilik Riskleri

Özel bilgilerin farkında olmadan paylaşılması,
kişisel ve mahrem bilgilerin çalınması

Sağlıkla İlgili Riskler

Çocukların gelişimi üzerindeki olumsuz etkiler,
psikolojik rahatsızlıklar, kas ve iskelet sistemi
rahatsızlıkları, obezite, fiziksel aktivite azlığı,
uyku bozukluğu, bağımlılık

Akademik ve Spor Yaşamı Etkileyen Riskler

Akademik başarının düşmesi, okul çağında
derslere engel olma, sosyal ilişkilerde
sorunlar, sosyal beceri düzeyinin düşmesi,
ahlaki problemler, zaman kaybı

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşmenin
Çocuklara
Getirdiği Riskler

Çocuklarımızı Dijitalleşmenin Getirdiği Risklerden Korumak İçin Yapılabilecekler

- Yeniliklere açık olmak
- Çocukları internet ortamında yalnız bırakmamak
- Dijital güvenlik önlemlerini almak
- Kural koymak, tutarlı davranmak, ebeveynler olarak ortak dil kullanmak ve rehberlik edebilmek
- Teknoloji ve internet kullanımında rol model olmak
- Sanal dünya yerine gerçek dünyada aktif olmasını sağlamak
- Dijital mahremiyet bilincini kazandırmak
- Çocuklarımızın görüntü ve bilgilerini sosyal medyada paylaşmamak

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşme İle İlgili **Temel Kavramlar**

Dijitalleşirme:

Dijitalleşirme kavramı bilgi ve iletişim teknolojilerinde iletişimin teknik olarak değişerek ve dijital medya altyapısı ile şekillenerek dönüşmesidir (Yankın, 2019, s. 11). **Alışveriş yapma, eğlence, oyun, fatura ödeme, iletişim, bilgi paylaşımı ve bilgiye erişim gibi durumların dijitalleştirildiği gerçekliği herkes tarafından bilinen bir durumdur.** Dijitalleşirme, dijitalleşmeden sonraki aşamadır. Basit bir şekilde ifade edilirse **dijitalleşirme, analog olan materyallerin dijital ortama sunularak internet aracılığıyla insanların kullanabilmesidir.**

Dijital Dönüşüm:

“Dijital dönüşüm, hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu imkânlar ve değişen toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda, organizasyonların daha etkin, verimli hizmet vermek ve faydalanıcı memnuniyeti sağlamak üzere insan, iş süreçleri ve teknoloji unsurlarında gerçekleştirdiği bütüncül dönüşümü olarak tanımlanabilir” (Tubitak-Bilgem, 2020). Dijital dönüşüm süreci **fiziki verilerin dijitalleşme ve dijitalleşirme işlemlerinden sonra meydana gelen üçüncü bir aşamadır.** Dijital dönüşüm kavramının 2000’li yıllarından sonra ortaya çıkmasıyla mobil teknolojiler gerçek anlamda insanların çalıştığı yerlerde görülmeye başlanmıştır (Sevgi, 2016, s. 17). **Yapay zekâ, robotlar, akıllı sistemler, sosyal medya siteleri gibi uygulamalar dijital teknolojilerin bir parçası olarak görülmekte ve tüm sektörlerde büyük oranda bir dönüşüm meydana gelmektedir** (Yankın, 2019, s. 14). Eğitim, sağlık, hukuk, banka, vb. gibi örnek verilebilir.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşme ile İlgili Temel Kavramlar

Sanal Dünya:

Sanal dünya, bilgisayar teknolojileri ve internet ağları ile birbirine bağlanma özelliği bulunan, insanın isteğine göre şekil alan, yapay özelliğin veya sanallığın içerisinde meydana gelen bir gerçekliği içerisinde barındırmaktadır. **Sanal dünyanın en önemli özelliği yalnızca internet ile oluşan bir gerçekliğe tekabül etmesidir** (İsmayılzada, 2017, s. 234). Bilgi ve iletişim teknolojiler ile sanal dünyada günlük rutin işler sıradanlaşmaktadır. **Örneğin; oyun oynama, alışveriş yapma, fatura ödeme, telefonla görüntülü konuşma, sosyal medyadan iletişim kurma, istediğimiz bilgilere ulaşma ve yorum yapma, uygulamalar üzerinden toplantılar yapma, vs. sayılabilir.**

Sanal Mekan:

Dijital teknolojiler aracılığıyla iletişim olgusunun küresel bir özellik taşıması sonucunda insanlar arasındaki ilişki boyutunun da küreselleşmesi ile siber mekânlar (sanal mekânlar) görünür olmaya başlamıştır (Güngör, 2019, s. 96). **Günümüzde sanal mekânlara dijital bilgi araçları ile ulaşılmaktadır. Bu mekânlara örnek olarak; telefon ile yapılan görüntülü görüşmeler, internet siteleri, çevrimiçi oyunlar, vb. verilebilir.** Bu mekânlar daha çok eğlence, bilgi edinme, eğitim, sosyalleşme, vb. gibi amaçlarla kullanılmaktadır. **“Heidegger’ e göre modern insan yersiz yurtsuz bir insandır, kendine yer ve yurt aramaktadır”** (Topakkaya, 2018, s. 67).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

02

Dijitalleşme ile İlgili **Temel Kavramlar**

e-Dünya:

Dijitalleşen bir dünya gerçeği e-dünyaya denk gelmektedir. Gündelik hayat içerisinde bireylerin her türlü ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için e-dünya ile bağlantı kurması gerekmektedir. **Bilginin elektronik olarak karşılığının bulunması anlamında isimlendirme biçimi, elektronikleşen sektörün başına “e” harfi ve sonrasında “-” işaretinin konulmasıyla ifade edilmektedir** (Güvenç, 2014, s. 34). e-Dünya, dijital bilgi çağında gündelik hayat içerisinde birçoğu sıkça kullanılan yeni terimler ortaya koymaktadır. Bunlar; **e-devlet, dijital vatandaş, e-egitim veya e-okul, e-kitap, e-dergi, e-sağlık veya e-nabız, e-ticaret veya e-alışveriş, e-banka veya mobil bankacılık** gibi daha birçok terimler bulunmaktadır.

Sosyal Medya:

Bugün sosyalleşme kavramı birçok açıdan değişiklik göstermektedir. **Bilgi ve teknoloji araçlarının gelişim göstermesiyle sosyalleşme dijital ortamda varlığını hissettirmektedir.** Elektronik cihazların internet ile birleşmesiyle sosyal ağ meydana gelmektedir. **Sosyal ağ olarak nitelendirilen kavram ise internet aracılığıyla bireylerin kendilerini tanımladığı ve her toplumdaki insanlarla semboller aracılığıyla sosyal ilişkiler kurduğu sanal bir ortamdır** (Koç & Karabatak, 2012, s. 156). Dolayısıyla **sosyal ağlar ortaya çıktıkları ilk zamanlarda alışveriş yapmak, eğlenmek, oyun oynamak gibi amaçlar için kullanılıyorken daha sonra bilgi elde etmek, bilgi akışı sağlamak, öğrenmek amacıyla kullanılan bir bilgi aracı olmuştur.**

3

Dijitalleşme Sürecinde Kuşakların Dönüşümü

(Dijital Yerliler ve Dijital Göçmenler)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

03

Dijital
Yerli

Dijital
Göçmen

Teknolojik gelişmelerdeki değişime önceki kuşaklar uyum sağlamakta güçlük çekerken, sonraki kuşakların çok hızlı bir şekilde uyum sağladıkları görülmektedir (Bağcı & İçöz, 2019, s. 233).

Dijitalleşmenin etkisinde büyüyenler ile bu değişime sonradan dahil olanlar olarak iki ayrı kuşak bulunmaktadır. Bu bağlamda bireyleri Prensky (2001a) “**dijital yerli**” ve “**dijital göçmen**” kavramlarını ortaya koyarak kuşaklar arasında çeşitli farklılıkların olduğunu ifade ederek çalışmalarında yer vermiştir.

Dijital teknolojilerin gelişimine göre varlığını sürdüren bu bireyleri 1980 yılı öncesi ve sonrası dünyaya gelenler olarak sınıflandırmanın yapılması daha anlaşılır olmaktadır. **Y Kuşağı ve ardından dünyaya gelen bireyler (Y Kuşağı, Z Kuşağı) “dijital yerli”, Y Kuşağı ve öncesinde dünyaya gelmiş olanlar(Sessiz, Bebek Patlaması, X) “dijital göçmen” şeklinde ifade edilmektedir** (Bayhan, 2014, s. 15).

Dijital teknolojilere her bireyin eşit bir şekilde ulaşma imkânı olmadığı gibi, bu teknolojilerin kullanımı konusunda eşit olma durumu da görülmemektedir (Kandemir, 2020, s. 54).

4

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşme (Nasıl Başladı ve Gelişti?)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

04

Eğitimde Dijitalleşme

İnsanlık açısından **21. Yüzyıl teknolojik değişimlerin hız kazandığı çağdır.** Teknolojinin sunduğu imkânlarla birlikte birçok alanda dijitalleşmeye gidilmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri günümüzde bilginin değerini arttırmıştır.

Günümüzde eğitim-öğretim alanında dijitalleşmenin getirdiği yenilikler ile geleneksel eğitim anlayışı geride bırakılarak eğitimde yeni bir döneme geçilmekte, bu sayede **öğretmenlere yüklenen görev ve sorumluluklarda farklılaşmaktadır.**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

04

Eğitimde Dijitalleşme

Eğitimin sadece okul ortamında değil evlere taşınıp **evden de eğitime devam edilebileceğini** göstermektedir.

Dijitalleşme mekân kavramını farklı boyutlara taşımış hatta **eğitimi mekân kavramından bağımsız hale getirmiştir**. Eğitimde mekân kavramı geçmiş dönemlerde okul içindeki, üniversite içindeki bir alanla sınırlıyken şuan eğitim; bireyin bulunduğu her yere taşınmakta ve sığmaktadır.

Yüz yüze eğitim yerini dijital eğitim platformlarına bırakmaktadır. Bununla birlikte **eğitimde dijital dönüşümün gerçekleştirilebilmesi için öğrenmenin okulda veya sınıfta geçirilen süreyle sınırlı olmayan hayat boyu devam eden bir süreç olduğu kabul edilmelidir**.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

04

Eğitimde
Dijitalleşme

Teknoloji, sınıflarda sunulandan çok daha geniş ve esnek bir öğrenme aracı sunarak eğitimin tüm paydaşları (öğretmen, veli, uzman, mentörler) arasında bağlantı kurmaktadır. Kişiselleştirilmiş, simüle edilmiş bir eğitim programının öğrencilere karmaşık sorunların çözümünde ve toplumsal sorunlar bağlamında daha yardımcı olacağı savunulmaktadır (Ataş, Gündüz, 2020).

Endüstri 4.0 getirdiği yenilikler eğitim alanında kendini göstermiştir. Eğitim öğretim faaliyetleri günümüzde artık farklı mekân ve zamanlarda, farklı araçlar kullanılarak olabilmektedir. **Her yerde ve her zaman eğitim/öğrenim anlayışı hâkim olmuştur. Her birey kendi anlayış ve kavrayışı doğrultusunda uzaktan eğitim alabilmektedir** (Öztemel, 2018:27).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

04

Eğitimde
Dijitalleşme

Covid-19 salgınıyla birlikte alınan önlemler, bireylerin günlük yaşam deneyimlerini farklılaştırmıştır ve toplumsal kurumlara doğrudan sirayet etmiştir (Gül Ünlü, 2021:1).

Uzaktan eğitim hayatımıza yeni giren bir olgu olmamasına karşın Dünyada ve Türkiye’de 2020 yılında Covid-19 salgını sebebiyle zorunlu şekilde etkisini artırmış ve okul öncesinden yükseköğretime kadar eğitimin her kademesinden öğretmen ve öğrenciler bu durumdan doğrudan etkilenmiştir.

Evde kalma sürecinde uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencilerin okul ortamından uzaklaşmasına sebep olmuş ve böylece veliler ve öğretmen aileleri de bu durumdan dolayı olarak etkilendiği gözlemlenmiştir.

5

Eğitimde Dijitalleşmenin

Önemi

Katkıları

Uyum Süreci

Uyum Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştığı Sorunlar

Olumlu Yansımaları

Olumsuz Yansımaları

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

05

Eğitimde Dijitalleşmenin Önemi

Genel olarak ele alındığında eğitimdeki dijitalleşme ve teknoloji ile bütünleşme sürecinin önemini aşağıdaki unsurlarla açıklamak mümkündür (Kaya ve Kaya, 2014:350; Ireland Ministry of Education, 2015:19; Clement, 2017:6):

- ✓ Dijitalleşen eğitim, **eğitim alan ve eğitim veren bireyler açısından zaman ve mekândan tasarruf sağlamak** sureti ile eğitimi daha ulaşılabilir hale getirmesi açısından önemlidir,
- ✓ **Eğitim içerisinde yer alan geçmiş ve mevcut süreçteki unsurların detaylı olarak ele alınması** ve bu şekilde geniş perspektife sahip öğrencilerin eğitimi gereklidir, dijital unsurlar bu konuda değerli birer yardımcıdırlar,
- ✓ Eğitim kurumlarında her zaman, eldeki tüm öğrencilere ulaşılması ve onlar için yeterli düzeyde eğitim desteğinin sağlanması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle de **dijital mecralar, geniş kitlelere aynı anda ulaşılabilmesi imkânını sunmaktadır,**
- ✓ Eğitimde dijitalleşme ile sürecin içerisindeki **coğrafi sınırlamalar kaldırılmaktadır,**
- ✓ Dijitalleşme içerisinde **kamusal ve özel sektör temelli tüm eğitim unsurlarının katkılarının, aynı anda ve daha güçlü olarak sunumu mümkün** olmaktadır,
- ✓ Eğitim alma konusunda, **yaşı ilerlediği için çeşitli sorunlarla karşılaştığını düşünen bireyler açısından fırsatların yenilenmesi açısından dijitalleşme bir fırsat eşitliği unsuru** oluşturmaktadır,
- ✓ Eğitim materyallerinin, eğitim düzeyi arttıkça maliyetlerinin artması neticesinde özellikle **kitaplar açısından erişimi dijital unsurlar daha kolay ve daha düşük maliyetli hale getirmektedir.**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

05

Eğitimde Dijitalleşmenin Katkıları

Eğitimde dijital teknolojilerin kullanımının sağladığı katkıların aşağıdaki şekilde sıralanması mümkündür (Doğan ve Seferoğlu, 2015:545-546):

- ✓ **Dijital unsurların taşınabilirliğinin** son derece **kolay olması** neticesinde **eğitim içeriklerine erişim şansı** giderek daha **kolay hale gelmektedir**,
- ✓ Eğitim alma ve eğitim süreçlerine çalışma adına, **mobil olarak dolaşımda bile erişime izin verilmektedir**,
- ✓ Eğitim içeriklerine **herhangi bir kırtasiye masrafı söz konusu olmadan erişim sağlanması** sebebi ile hem masrafların azalmasına, hem de doğanın korunmasına doğrudan ve dolaylı olarak destek sağlamaktadır,
- ✓ Dijital unsurların kullanılmasıyla birlikte **dünya genelinde bu unsurları kullanan tüm bireyler ile iletişim kurulmakta ve böylelikle de küresel bir eğitim alma fırsatı** doğmaktadır,
- ✓ Eğitimde kullanılan teknolojiler, ortalama olarak **her öğrencinin erişebileceği ve kullanabileceği türden, uygun fiyatlı ürünler** olmaktadır,
- ✓ Eğitim süreçlerinde dijital unsurların kullanımı konusunda, **yeterli maddi imkânı olmayanlar için eğitim kurumlarının destek sağlaması daha kolay** olmaktadır,
- ✓ Öğrenme konusunda yaşanan sorunların giderilmesi adına **eğitimcilerin, öğrencilerine daha hızlı ve daha etkin bir şekilde geribildirimde bulunmaları mümkün** hale gelmektedir,
- ✓ Eğitim materyallerinin dijital hale gelmesi sayesinde **ürünlerin daha geniş kitlelere, daha kolay ve eşit şartlarda erişebilecekleri** şekilde sunulmaları söz konusudur,
- ✓ Eğitim materyalleri ve içerikleri çok daha kolay bir şekilde, **uzaktan destek ile yenilenebilmekte ve güncellenebilmektedir**.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

05

Eğitimde Dijitalleşmenin Uyum Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştığı Sorunlar

Eğitimin dijitalleşmesi açısından belki de en ciddi sorunları yaşayanların başında eğitimciler gelmektedir. Onların dijitalleşme süreçleri ile ilgili olarak yaşamış oldukları sorunlar, zaman içerisinde sundukları eğitimin niteliğinin azalmasına da sebebiyet verebilecektir. Bu nedenle, eğitimcilerin, eğitimin dijitalleşmesi aşamasında yaşamış oldukları sorunlarının aşağıdaki unsurlar çerçevesinde değerlendirmesi mümkündür (Turan, 2002:275; Kaya, 2006:333; Sayın ve diğerleri, 2015:503; Soysal ve Tanık, 2017):

- ✓ Öğrencilerden gelen sorulara karşı yeterli düzeyde nitelikli cevaplar verilememesi,
- ✓ Bilgisayarlar başta olmak üzere internet, yazılım vb. unsurların kavramsal olarak algılanması konusunda sorunlar yaşanması
- ✓ Belli başlı yazılım ve donanımların aslında ne için olduklarının anlaşılması konusunda zorluklarla karşılaşılması,
- ✓ Hangi ders içeriği için neyin uygun olup olmadığı konusunda bilgi edinme hususunda yaşanan zorluklar,
- ✓ Dijital olarak kullanılan unsurların güncellenmesi hususunda yürütülecek olan süreçlere ve yaşanan değişime ayak uydurulamaması,
- ✓ Eğitimcilerle zimmetlenen dijital araçların kullanımı konusunda, uzun süre boyunca herhangi bir ilerleme kaydedilememesi,
- ✓ Her ders için söz konusu olan farklı içeriklerin takibinin giderek zorlaşması ve ders içeriklerinin, teknik açıdan karmaşık hale gelmesi,
- ✓ Öğrencilerin hızlı bir şekilde uyum sağlamış oldukları dijital süreçlerin ve hatasız bir şekilde kullanmış oldukları dijital eğitim araçlarının karşısında, eğitimcilerin yaşadıkları sorunlar neticesinde, eğitimci-öğrenci etkileşimi ve iletişiminin zorluklarla karşılaşması,
- ✓ Hızla gelişen teknolojik değişimlere uyum sağlanamaması neticesinde, mesleki anlamda gerilemelerin yaşanması.

Eğitimde Dijitalleşmenin **Olumlu** Yansımaları

Eğitimde Dijitalleşmenin **Olumlu** Yansımaları

Yeni İstihdam
Alanlarının
Doğması

Zamandan
Tasarruf

Eğitimde Fırsat
Eşitliği

Öğrenme
Çeşitliliği ve
Öğrenmede
Esneklik

Bilgiye
Ulaşmanın
Herkes
Tarafından
Kolayca
Sağlanması

Verilerin
doğruluğu ve
Güncelliği

Öğrenmeye
Olan İlginin
Artması

Arşivleme
Kolaylığı

Maliyet
Kontrolü ve
Kağıt
Kullanımının
Azalması

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

05

Eğitimde Dijitalleşmenin **Olumsuz** Yansımaları

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

05

6

Dijitalleşmeyle Öne Çıkan ve Covid-19 Salgın Döneminde Zorunluluk Olan **Uzaktan Eğitim**

*(Uzaktan Eğitimin; Özellikleri, Kavramları,
Öğrenme Modelleri, Gelişim Kronolojisi, Hiyerarşik
Yapısı, Dönem ve Evreleri, Kullanılan Yazılımları,
Olumlu, Olumsuz Yönleri ve Sınırlılıkları,
Uzaktan Eğitimde Öğrenci, Öğretmen, Ebeveyn
Rolleri ve Sorumlulukları)*

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimin Özellikleri

Öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi desteklediği, öğrencilerin de aldıkları eğitim hakkında daha derin düşünebildiği ve derslere daha fazla katıldığı varsayılan uzaktan eğitimin özellikleri şu şekilde sıralanmaktadır (Esgice, 2015; Johnson, 2008):

Uzaktan eğitimde **öğrenen ve öğretene ayrı mekânlardadır.**

Uzaktan **eğitim öğrenciyi merkeze alan bir sistemdir.**

Uzaktan eğitimde **öğrenci destek sistemleri, eğitime devamlılık kazandırmaktadır.**

Uzaktan eğitimde **ulaşım, yiyecek, içecek gibi masraflar olmadığı için ekonomiktir.**

Uzaktan eğitim **hayat boyu öğrenmeyi destekler.**

Uzaktan eğitim **her yaşta bireye hitap etmektedir.**

Uzaktan eğitim ile **toplumun her kesiminden bireylere hizmet verilebilmektedir.**

Uzaktan eğitimde **basılı materyallerle birlikte her türlü teknolojik araçtan yararlanılarak ders planları hazırlanabilmektedir.**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimin Kavramları

Uzaktan Öğrenme: Öğrenenlerin birbirlerinden ve öğrenme kaynaklarından zaman ve/veya mekân bağlamında uzaktan olduğu öğrenen merkezli öğrenmedir, uzaktan eğitim sisteminin sonucudur (AUO Sözlük, 2017).

Çevrimiçi Öğrenme: İnternet ortamlarında meydana gelen yapılandırılmış, yapılandırılmamış ya da yarı-yapılandırılmış öğrenmedir (AUO Sözlük, 2017).

Bilgisayar Destekli Öğrenme: Öğretim etkinliklerinin bilgisayar bileşen ve olanakları ile yürütülmesi, desteklenmesi ve değerlendirilmesinin söz konusu olduğu öğrenmedir (AUO Sözlük, 2017).

Web Tabanlı Öğrenme: İnternet ağını kullanan tele-konferans görüşmeleri, e-postalar, elektronik kitap ve süreli yayınlar, web tabanlı uzaktan eğitimde kullanılan araçlardır (AUO Sözlük, 2017).

Mobil Öğrenme: Öğrenme, kişisel elektronik cihazlar kullanılarak içerik ve sosyal etkileşimler aracılığıyla çeşitli bağlamlarda gerçekleşir (AUO Sözlük, 2017).

Uzaktan Eğitimde Öğrenme Modelleri

Senkron (Eş zamanlı) Eğitim

Öğreten ve öğrenenin fiziksel olarak farklı mekânlarda bulunurken internet uygulamaları aracılığıyla bir araya gelerek eğitimlerinin yapılması olarak ifade edilmektedir. Eş zamanlı eğitimde öğretmen ve öğrenen bir birlerine anlık olarak soru sorup yanıt alabilmektedir. Eş zamanlı öğretimde öğrenci direkt olarak öğretmenden eğitim almaktadır. Eş zamanlı öğretimde öğretmen ve öğrenen sanal sınıf ortamlarında bir araya gelmektedirler (Aslantaş, 2014)

Asenkron (Eş zamansız) Eğitim

Bilginin önceden üretilip depolandığı ve daha sonra öğrenenin dilediği zaman istediği yerde ulaşabildiği, istediği kadar tekrar yapabildiği bir uzaktan öğretim şekli olarak tanımlanmaktadır. Bu modelde bilgisayar ortamında bilgiler otomatik olarak yenilenir. Bu uzaktan öğretim türünde öğrenci-çerik etkileşimi söz konusu olmaktadır. Öğretmen- öğrenci iletişimi e-posta, forumlar yoluyla gerçekleşmektedir (Aslantaş, 2014)

Hibrit (Karma) Eğitim

Uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimin faaliyetlerinin faydalarını içeren bir sistem olarak tanımlanmaktadır (Reasons, Valadares & Slavkin, 2005). Bu bağlamdan hareketle hibrit eğitim uzaktan eğitimle yüz yüze eğitimin olumlu yönlerini barındırdığına göre öğrencinin öğrenmeleri kendi hızına göre ayarlayabildiği, uzaktan eğitimde öğretmen öğrenci ilişkisinin kısıtlılığını ortadan kaldırdığı bir eğitim tekniği olduğunu söylenebilir.

Konak 50. Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Yılı Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

T.C. Konak Kaymakamlığı

050

Modernleşme Çağında Türkiye Cumhuriyeti'nde Uzaktan Eğitimin Gelişim Kronolojisi Kırpık ve Güreş'in (2022) çalışmasından uyarlanmıştır

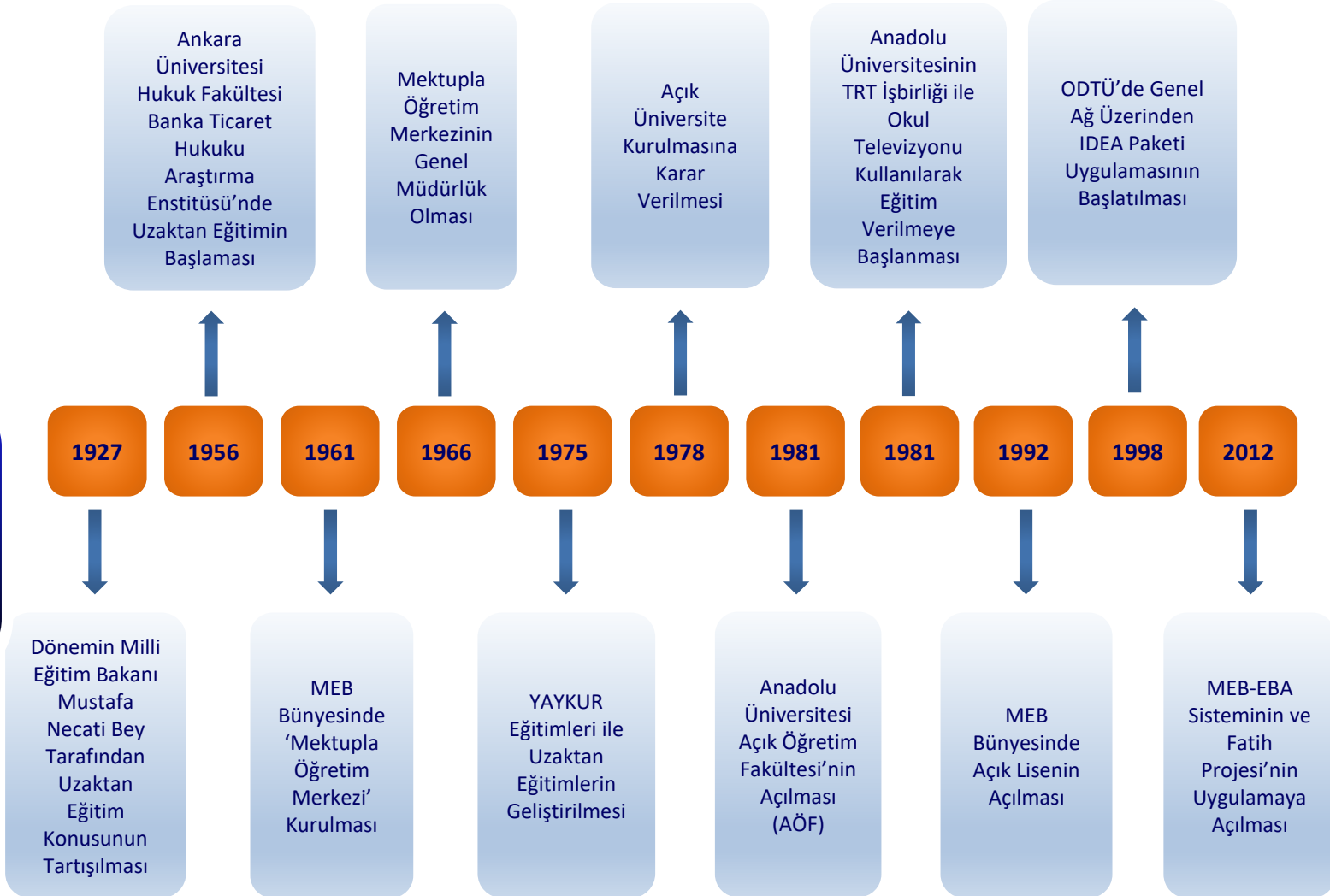
Konak 50. Yılı
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

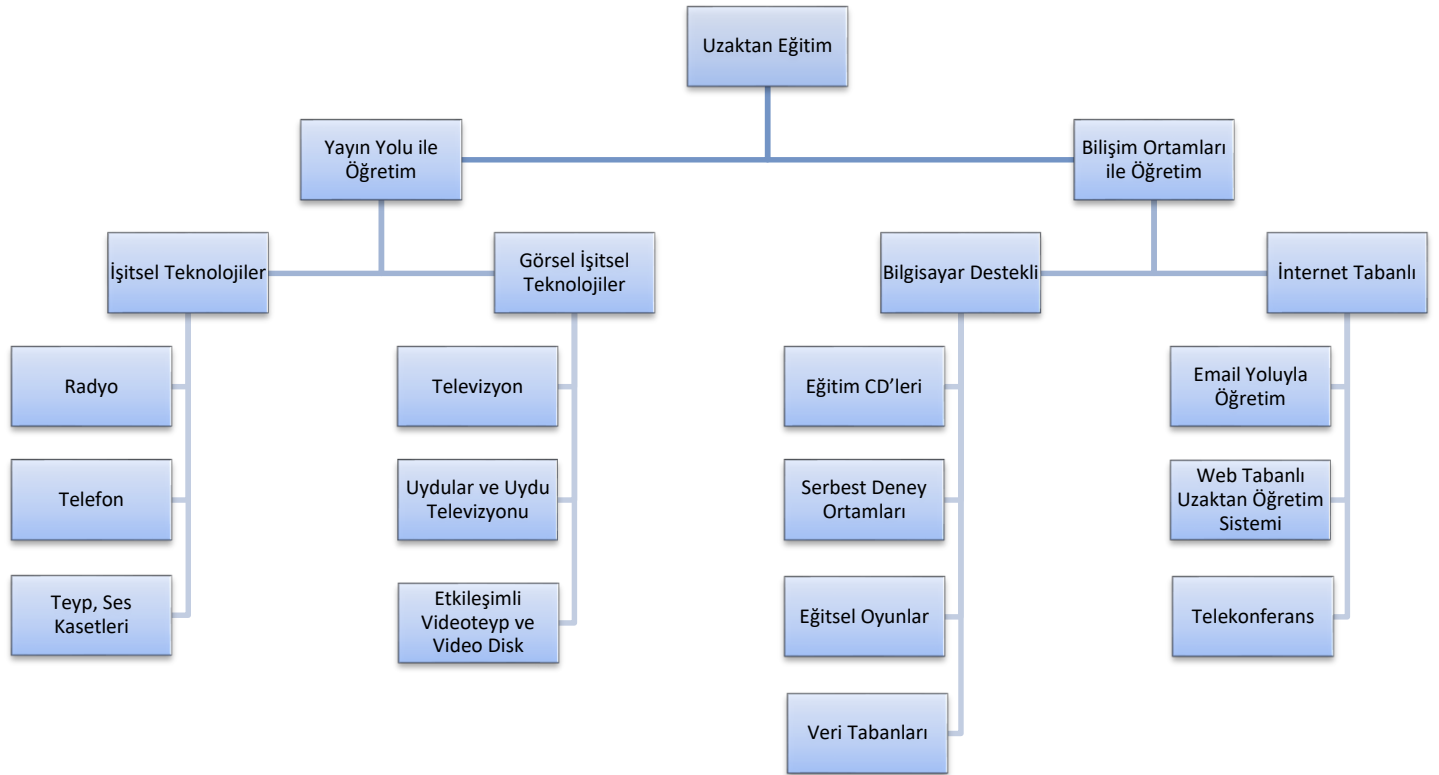

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitim Hiyerarşik Yapısı (Oral ve Kenanoğlu, 2012)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimin Küresel Bağlamda **Dönem ve Evreleri** (Bozkurt, 2016)

Dönem	I.DÖNEM YAZIŞARAK	II.DÖNEM GÖRSEL İŞİTSEL ARAÇLARLA			III.DÖNEM BİLİŞİM TABANLI
Evre	1720 Mektupla	1925 Radyo ve Televizyon	1970 Açık Üniversite	1980 Telekonferans	1990-..... İnternet-Web
Değişim	ÖĞRETİM MERKEZLİ		ÖĞRENME MERKEZLİ		
	UZAKTAN EĞİTİM		AÇIK ve UZAKTAN ÖĞRENME		

Bilgi ve iletişim teknolojileri, uzaktan eğitimde baskın olarak kullanılmaktadır. Bu alanda, öğretimden öğrenmeye doğru bir paradigma değişimi ve uzaktan eğitimden açık ve uzaktan öğrenmeye doğru bir yönelim olduğu yukarıdaki şekilde görülmektedir

Uzaktan Eğitim süreçlerinin işleyişi ve sistem altyapısının oluşturulması açısından teknoloji büyük önem taşımaktadır. Okullarda Uzaktan Eğitim'de Zoom, Cisco Webex, Google Meet gibi çeşitli video konferans platformları ve Moodle, Sakai, Perculus gibi öğrenme yönetim sistemlerinin kullanıldığı görülmektedir (Altun ve Yamamoto, 2020; Dikmen ve Bahçeci, 2020).

Uzaktan Eğitim'de uygun ders içeriklerinin geliştirilmesi; eğitim teknolojileri ve senaryolarına uygun olarak eğitim senaryolarının hazırlanmasını gerektirmektedir. Bu senaryoların yaratılabilmesi içinde, ppt, doc gibi temel ofis yazılımları uygulamaları, pdf hazırlama bilgisi veya ihtiyaca göre Articulate, Captivate ya da iSpring gibi zengin içerik geliştirme araçları konusunda da bilgiye sahip olunması gerekmektedir (Altun, 2020)

Uzaktan Eğitimde Kullanılan Yazılımlar

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Konak 50. Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimin **Olumlu** Yönleri

Günümüzde eğitim ve öğretim ortamları, öğrencilerin istedikleri zaman bilgiye ulaşabilecekleri şekilde zaman ve mekândan bağımsız hâle gelerek teknoloji ortamına taşınmıştır. Bu değişimle birlikte uzaktan eğitim çağımızın kazanımları arasında gösterilmektedir (Özüçelik, 2019; Yılmaz, 2021). Uzaktan eğitim bireylere her ortamda eğitime katılabilme imkânı başta olmak üzere birçok avantaja sahiptir. Bu avantajlar;

- ✓ Uzaktan eğitim, **bireylere fırsat eşitliği** sağlamaktadır.
- ✓ Uzaktan eğitimde, **zaman ve mekân özgürlüğü** vardır.
- ✓ Uzaktan eğitimde, **bireyler kendi hızlarına göre öğrenme gerçekleştirebilmektedir.**
- ✓ Uzaktan eğitimde, **yol ve yemek gibi masraflar olmadığı için tasarrufludur** (Kaya, 2002).
- ✓ Uzaktan eğitimde, **her yaşta birey eğitim imkânına sahiptir.**
- ✓ Uzaktan eğitimde **kullanılan teknolojilerin çeşitli olması sayesinde eğitim ortamları zengin ve öğretim teknik ve yöntemleri esnek** (Okan&Arapgirlioğlu, 2020).
- ✓ Uzaktan eğitimde, **kişilere iş hayatının yanında eğitim alma fırsatı sunmaktadır.**
- ✓ Geleneksel **eğitim ortamlarında kendini ifade etmekte, soru sormakta çekinen bireyler, uzaktan eğitimde sanal ortamda kendilerini daha açık bir şekilde ifade edebilmektedir** (Gökkaya & Akçiçek, 2012).
- ✓ Uzaktan eğitim, **bireylerin farklı ihtiyaç, istek ve beklentilerine cevap vermektedir.**
- ✓ Uzaktan eğitim, **geniş kitlelerin uzmanlar tarafından eğitim almasına olanak tanımaktadır.**
- ✓ Uzaktan eğitim, çeşitli sebeplerden dolayı **geleneksel eğitim hizmetinden yararlanamayan bireylere eğitim olanağı** tanımaktadır.
- ✓ Uzaktan eğitim, **bilgiye istenilen zamanda kolay ve hızlıca ulaşma olanağı** tanımaktadır.
- ✓ Uzaktan eğitimde, **öğrenen ve öğreten etkileşim içinde olduğu için dinamik bir yapı** vardır.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri

Uzaktan eğitimin, toplumun her kesiminden her yaşta bireye eğitimde fırsat eşitliği sunmasının yanında öğrencilerin sosyalleşmesini kısıtlama gibi dezavantajları da vardır. Uzaktan eğitimin **dezavantajları** şu şekilde sıralanmaktadır;

- ✓ **İnternet kalitesinin yeterli olmaması sebebiyle sık sık veya uzun süreli olarak oluşan kesintiler** sonucunda öğrenen ve öğretmenin eğitime odaklanamaması,
- ✓ **Bazı kırsal kesimlerde internet bağlantısının gerçekleşmemesi,**
- ✓ **Öğrenen ve öğretmenin teknoloji kullanımı konusunda yetersiz olması** sebebiyle eğitime odaklanamama (Surry vd., 2005),
- ✓ **Bilgisayar başında fazla vakit geçirilmesi** sebebiyle olası **sağlık sorunlarına yol açabilmesi,**
- ✓ **Öğrenme konusunda içten güdülenmeye sahip olmayan bireylerin, uzaktan eğitim ortamlarında pasif kalarak öğrenmenin gecikmesi veya gerçekleşmemesi,**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları

- ✓ Uzaktan eğitim sürecinde yüz yüze eğitimde olan etkileşim derecesinde bir azalma görülmektedir.
- ✓ Uzaktan eğitim belli bir ortamda bulunabilme, sosyal gelişimi sağlayabilme açısında oldukça büyük bir kısıtlama getirmektedir.
- ✓ Akran paylaşımı durumunun olmaması öğrenciler açısından da düşüşe yol açabilmektedir.
- ✓ Bundan dolayıdır ki öğrencilerin derslere kaşı olan motivasyon dereceleri de aynı şekilde düşüş yaşamaktadır.
- ✓ Sosyal gelişimi iyi olan ya da sosyal gelişimi göstermeyen bireyler içinde uzaktan eğitim süreci fayda sağlamamaktadır.
- ✓ Bireysel öğrenmeyi hedef alan uzaktan eğitim tek başına öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler için verim getirmemektedir (Kurt vd., 2021).
- ✓ İfade edilen sınırlılıklar belli bir yaş grubunda büyük bir engel oluşturmayabilir ancak okul öncesi dönemde veya yeni okula başlayan öğrenciler için öğretmen ile birebir iletişim kurmak, göz temasında bulunmak önemli ve öğrenmeyi daha kolaylaştıran durumlardır.
- ✓ Bazı bireylerde duygusal zekâ ön plandadır ve bu durumlarda teknolojik bir araç, kimi zaman oluşan sorunlar neticesinde öğretmenini göremem durumu bile yaşanabilir ve bu durum öğrencinin derse olan güdülenme durumu açısından da oldukça büyük önem içermektedir.
- ✓ Tüm bunlar doğrultusunda uzaktan eğitim, mesafeli ve öğrencilerin toplum içerisinde nasıl davranacakları karşısında bilgisiz bırakan, yabancılaştıran bir sistem olarak gözükmemektedir.
- ✓ Toplum içerisinde yaşanan problemler karşısında bilgisi olmayan öğrenci ilerleyen zamanlarda karşılaştığı problemler karşısında ilgisiz veya kuracağı ikili ilişkilerde duyarsız davranışlar gösterebildiği ön görülmektedir (Akgül, 2021).

Uzaktan Eğitimde Öğrenci, Öğretmen, Ebeveyn Roller ve Sorumlulukları

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimde
Öğrenci

Öğrenciler, görev sorumluluğunun bilincinde olmalı ve her öğrenci kendi öğrenmesinden sorumlu olduğunu farkında olmalıdır. Kendi ihtiyaçları doğrultusunda ne öğrenmek istediğine karar verebileceğinin bilincinde olmalı,

Öğretmenlerden aldıkları eğitimle sınırlı kalmamalı ve bireysel olarak da konular hakkında çalışmalar yürütebilmeli, Gerek duyulduğunda öğretmenleriyle iletişime geçebilmeli, Bağımsız öğrenmeye teşvik edilmeli, Etkili iletişim kurmak ve görevlerini uygun şekilde yerine getirebilmeli, Teknik becerilere sahip olabilmeli, Derslerde de aktif katılım göstermeli, Sürekli öz değerlendirme yapmalı, sınav ve ödev gibi duyuruları takip etmelidir

İşman (2011)'a göre uzaktan eğitimde öğrenciler; öğretici, psikolog, teknisyen, teknoloji uzmanı, sosyalleşme uzmanı, site eğitmeni, lider, araştırmacı, uzaktan eğitim uzmanı, sistem uzmanı, iletişim uzmanı ve motivasyon sağlayıcı gibi yeni görevler üstlenmişlerdir

Uzaktan Eğitimde Öğrenci, Öğretmen, Ebeveyn Roller ve Sorumlulukları

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimde Öğretmen

Öğretmenin ana rolü, **öğrenme için tutarlı bir plan hazırlamayı** ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre öğrenme ve öğretme süreçlerini yönetmek için mekanizmalar ve uygulama prosedürleri tasarlamayı içerir.

Öğretmenin **ayrıca öğrencilere rehberlik** etmeye ve onlara uygun desteği sağlamaya hazırlıklı olması beklenmektedir.

Uzaktan eğitim süreci esnasında her bir **öğretmen öğrencilerin kültürel, sosyal ve öğrenme çevrelerinde uyum sürecinin sağlanması için koçluk görevini** üstlenmektedir.

Uzaktan eğitimde bir **öğretmenin kilit rolü, aktif öğrenmeyi kullanarak ilgi çekici bir öğrenme ortamı** yaratmaktır.

Uzaktan eğitimin başarılı olması da öğretmene bağlıdır. Uzaktan eğitim **öğrenenin yükünü hafifletirken öğretmene yeni iş ve sorumluluklar yüklemektedir.**

Geleneksel eğitimde olduğu gibi öğrencilerle iletişimi aktif hale **getirmeli bunun için forum odaları, sohbet kanalları gibi bir arayüz oluşturarak öğrencilerle iletişim kanalları** açmaktadır.

Öğretmen yüz yüze eğitime **göre kendini teknolojik olarak daha da geliştirmelidir** (Toprakçı ve Ersoy, 2008)

Uzaktan Eğitimde Öğrenci, Öğretmen, **Ebeveyn Roller ve Sorumlulukları**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

06

Uzaktan Eğitimde
Ebeveyn

Öğretmen ve öğrencilerin sağlıklı eğitim sürdürebilmesi için **uygun, sakin, dikkat dağıtıcı olmayan ve sessiz bir ortam oluşturmalıdır.**

Çocuklara destek olabilmek için **okul ve öğretmenlerle iletişim halinde olunmalıdır.** Öğrenciye **destek olmalı, bireyin motivasyonunu yüksek tutmalı ve teşvik yoluyla çocukların en iyi bağımsız öğrenmeyi elde etmelerine yardımcı olmalıdır.**

Özellikle özel ihtiyaçlı çocukların iyi bir eğitim alabilmeleri için daha fazla desteğe veya yardıma ihtiyaçları olduğu unutulmamalıdır.

Ebeveynler çocuklarıyla birlikte **bir günün nasıl geçtiğini ve neler yaptığını, ne zorluklar ya da kolaylıklarla karşılaştığını sormalı ve süreç hakkında bilgiler almalıdır.**

Çocuklar arasında **stresle başa çıkma yöntemlerine yönelik eğitimler almalı** ve çocuklarını **fiziksel aktivitelere teşvik** etmelidirler.

Çocukların coşkularını kaybetmemelerine veya öğrenmeye odaklanmaları için duygularını yönetmelerine yardımcı olacak bir yetişkine ihtiyaçları vardır.

Aile bireyleriyle **spor yapmak**, aile içinde beraber oturmak, eğlence faaliyetlerine katılmak, **etkili iletişim sürdürmek**, cesaret verici sözler söylemek ve davranışlar önermek, **çocukların arkadaşları ve akranları ile aktiviteler yapılması sağlanmalıdır** (Downes, 2013).

7

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal
Etkileri

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Yeni dijital dünya sadece bireylerin yaşamlarını yönlendirmek ve değiştirmek üzerine kurulu değildir. Bu yeni düzen ve **yaşam tarzı, bireylerin ve toplumların sosyokültürel algılarını da değiştirmektedir.**

Yaşamın ve şartların kendilerini sorgulamaya başlayan insanlar için **değişim kaçınılmaz** olarak gözükmektedir.

Dijitalleşmenin insanlara sunduğu sayısız fırsat sayesinde, gün geçtikçe **öğrenilen yeni bilgiler, kalıplaşmış fikirlerin kaldırılmasını veya değiştirilmesini** sağlamaktadır.

Başlangıçta, bireysel anlamda basit şekilde bir iletişim ağı kuran **internet, zaman içinde toplumlar açısından sosyokültürel değişim süreçleri başlatmıştır.**

Bu dönüşümlerin bir sonucu olarak **nesiller, dijital dünya kurallarına göre yeniden tasarlanmış ve sınıflandırılmıştır;** bu değişimde **dijital yerliler, dijital göçmenler ve dijital melezler** gibi yeni konseptler ortaya çıkmıştır (Erol, 2017:36).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Sosyalleşme, kültürel unsurların, tüm nesillere aktarılmasını sağlayan bir süreç olarak, hiç bitmeyen bir dinamik yapı olarak dikkat çekmektedir. Bu yapı içerisinde son yıllarda **büyük güç kazanan teknoloji ve dijitalleşme olgusu, önemli bir sosyalleşme aracı olarak konumlanmaktadır** (Çambay,2015:238).

Gündelik hayatta, teknolojinin yarattığı yeni sosyal alanlarda kurulan bu **sosyokültürel etkileşimler, postmodern dijital dünyanın giderek daha kurumsallaşan dinamiklerinin bir sonucudur.**

İnternet ortamı, bireylere küresel ölçekte çeşitli etkileşimler sunmaktadır. **Dijital katılımcılar yeni etkileşim ortamlarının üyeleri olarak kabul edilmektedirler** (Önür ve Kalamın, 2016:272-273).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Bir bakıma **dijitalleşme**, kendi kültürel ortamını **yaratmaktadır**. Çoğunlukla sanal olmasına rağmen, **birçok insan tarafından da benimsenmektedir**. Bu nedenle, **burada ortaya çıkan yeni sosyal yapı aynı zamanda kendi kültürünü şekillendirmektedir**. Bu kültürün kendi dili ve kendine ait bir insan profili **vardır** (Güzel, 2016:83-85).

Birçokları için, çevrimiçi topluluklar bir ev topluluğu olarak kabul edilmektedir. **Dijital topluluğun üyeleri odaları, forumları, e-posta listelerini, tartışma panolarını kullanabilir, sohbet izleyebilir, tavsiye verebilir, tartışmalar hakkında yorum yapabilir ya da bilgi alabilirler.**

Birliği ve sürdürülebilirliği sağlayan bu sanal toplulukların en belirleyici özelliği ortak kültür, paylaşım ve ideal kombinasyondur. Bu şekilde dijital bir toplum oluşmuştur (Bağcı, 2016:1029-1030)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Dijital bir toplumun genel özelliklerine bakıldığında, aşağıdaki faktörler dikkat çekmektedir (Çalık ve Toker, 2016:7)

Bu ortamda, uzun süre çevrimiçi kalındığı süre zarfında **internet kullanımının bir “bağımlılığı” söz konusudur,**

Bireyler, sanal ortamlarda kendilerini daha iyi ifade edebilmektedirler; en büyük imkânları, **dijital toplumlarda kimliklerini gizleyebilmeleridir,**

Dijital topluluk üyeleri için **bilgi toplama tamamen dijital kanallardan yapılmakta ve bu bilgiler kesin bir şekilde kabul edilmektedir,**

Sevgi ve nefret gibi **duygular dijital toplumun üyeleri tarafından kolayca ifade edilebilmektedir,**

Dijital toplumun üyeleri sanal ama **güçlü bir aidiyet duygusuna sahiptirler,**

Dijital **toplumdaki bir insanın görüşlerini somut yaşamdan daha özgürce ifade etme şansı bulunmaktadır,**

Dijital toplumun **kendi kuralları ve kültürel değerleri vardır; bu kurallar ve değerler gerçek hayattaki kurallar ve değerlerden daha çabuk benimsenmektedir.**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Dijital bir toplum yapısının neden olabileceği sorunlara aşağıda değinilmektedir (Öztürk, 2005:112-114):

Dijital toplumun bireyleri, zaman içerisinde çok daha fazla dijital hayatın bağımlısı haline gelmektedirler,

Dijital toplumsal yapı, bireylerin gerçek dünya ile aralarında oluşan bağına güçsüzleşmesine sebebiyet verebilmektedir,

Dijital yaşamın sanal yapısı, bireyin günlük rutin faaliyetlerinden uzaklaşmak sureti ile kendisine gerçek yaşamda bir rol belirlemesine izin vermemektedir,

Dijitalleşme faaliyetlerinin neticesinde, bireylerin yaşamla olan bağları, sadece sanal unsurlarla olmakta, bu durum bireyin asosyal bir yaşam formunu benimsemesine sebebiyet vermektedir,

Dijital ortamda söz konusu olan güvenlik sorunları, bireyin hayatını, kademeli olarak olumsuz bir şekilde etkileyebilmektedir,

Dijital toplumun bir parçası olmak neticesinde bireyin hayatındaki karar alma mekanizmaları genel olarak sanal dünyanın getirilerine bağlı olarak şekillenmektedir

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Bilgiye erişimde kolaylaşmıştır, elektronik kitaplar, dijital özel ve halk kütüphaneleri, dijital ansiklopediler, makaleler, bloglar ve web sayfaları, **bilgi alışverişine imkân tanıyan tartışma forumları bir tık kadar yakınımızdadır.**

Dünyada dijital dönüşüm bu denli hızlı gerçekleşirken **okullar bu hıza yetişmekte zorlanmaktadır.** Dünyadaki dijital alanda hızlı değişimler sınıf ortamını mekânsal açıdan farklı bir noktaya taşımıştır. **Geleneksel öğretene-öğrenen arasındaki hiyerarşi artık kaybolmaya başlamıştır.** Öğrenenlerin bilgiye hızlı erişimi öğretene transfer edici rolünü elinden almaktadır.

Bilginin zenginliği ve herkesçe erişilebilir olması öğretene diğer öğretmenlerle, öğrenme kaynaklarıyla ve başkalarıyla kıyaslanabilir hale getirmiştir (Taşkıran, 2017:98).

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

07

Sosyal Etkileri

Yaşadığımız çağda, zaman unsuru ön plana çıkmaktadır. **Bilgiye de hızlı bir şekilde ulaşmak, toplumlar ve bireyler açısından büyük önem taşımaktadır.** Bilgiye ulaşmadaki kolaylıklar, dijital ortamda eğitimi desteklemiş **uzaktan eğitim uygulamaları önem kazanmıştır** (Çallı, Torkul ve İşman, 2014:1).

Bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin eğitim alanında daha etkin kullanılması bir gereklilik olmuştur. Gelişmelere ayak uyduramayanlar birçok problemle karşılaşmışlardır. Bu problem durumu şunu açıkça ortaya koymaktadır: **Günümüz eğitim sisteminin, eğitim teknolojilerini kullanmadan eğitim gerçekleştirmesi neredeyse imkânsız görülmektedir** (Sarsıcı, Çelik, 2019:340).

8

**Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Psikolojik
Etkileri**

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Yaşa ve Yıllara
Göre
İnternet
Kullanım
Oranları

06-15 YAŞ
Bireylerde
İnternet
Kullanım Oranı

2013 yılında %50,8
2021 yılında %82,7

(TÜİK, 2021)

16-74 YAŞ
Bireylerde
İnternet
Kullanım Oranı

2020 yılında %79
2021 yılında %82,6

(TÜİK, 2022)

T.C. Konak Kaymakamlığı

070

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Dijitalleşmenin
Psikolojik Etkileri

Uyku Sorunları

Sosyal
İzolasyon ve
Yalnızlık

Umutsuzluk

Dikkat
Dağınıklığı

Zaman
Yönetimi
Zorlukları

Duygu Durum
Bozuklukları
(stres, kaygı, öfke
depresyon)

Dijital
Bağımlılık

Özsaygı ve
Özdüzenleme
Problemleri

Fazla Uyarana
Maruz Kalma

Dijital
Yorgunluk

Etkiler kişiden kişiye
değişmekle birlikte
teknolojinin kullanım
biçimi, sıklığı ve
amacına bağlı olarak
farklılık gösterebilir.

Teknolojinin
hayatımızda etkin ve
verimli bir şekilde
kullanılmasını
sağlayarak olumsuz
etkilerini en aza
indirmektir.

Konak 50. Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Teknoloji Bağımlılığı

Sanal Benlik

Kişinin internet ve dijital platformlarda temsil ettiği dijital benliği ifade eder. Bu, bireylerin çevrimiçi varlıklarını oluştururken sergilediği özellikleri, paylaşımları, etkileşimleri ve dijital aktiviteleri içerir. Kısacası, sanal benlik, kişinin dijital dünyada nasıl görünmek istediğidir. Sanal benlik, dijital ikame olarak kişinin gerçek dünyada yapmadığı veya yapmak istediği şeyleri dijital dünyada gerçekleştirebilme imkanını sunar.

Problemlerli
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Siber Şiddet

Siber şiddet, internet ve dijital iletişim araçları kullanılarak başkalarına zarar vermek, rahatsızlık vermek, taciz etmek veya tehdit etmek amacıyla gerçekleştirilen saldırgan davranışları ifade eder. Bu tür şiddet, dijital platformlar ve iletişim kanalları aracılığıyla gerçekleştirilir ve mağdurları duygusal, psikolojik veya sosyal olarak etkileyebilir. Siber zorbalık, çevrimiçi taciz, dijital zorlama, çevrimiçi iftira, dijital ortamda ısrarlı takip şeklinde görülebilir.

Problemler
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

Konak 50. Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Siber Dışlanma

Çevrimiçi platformlarda veya dijital ortamlarda bireylerin veya grupların istemeden veya kasıtlı olarak dışlanması veya dışarıda bırakılması durumunu ifade eder. Bu terim, geleneksel dışlanma veya dışarıda bırakılma kavramının dijital dünyadaki yansımasıdır.

Problemlerli
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Gelişmeleri Kaçırma Korkusu

Günümüzün hızlı bilgi akışıyla dolu dünyasında oldukça yaygın bir duygusal tepkidir. Bu korku, sürekli güncellenen haberler, sosyal medya paylaşımları, teknolojik yenilikler ve diğer yaşam alanlarındaki değişiklikler nedeniyle insanların yaşadığı bir durumdur.

Problemlerli
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Mobil Cihaz Yoksunluğu Korkusu

Mobil cihaz yoksunluğu korkusu veya "nomofobi" olarak adlandırılan terim, kişilerin mobil cihazlarından ayrı kalmaktan veya onları kullanamamaktan duydukları korkuyu ifade eder. Özellikle sürekli cihaz kontrolü, ayrı kalma anksiyetesi, dijital bağımlılık, cihaz olmadan çalışamama, sosyal bağlamdan kopma, uyku sorunları, sürekli dijital etkileşim gibi belirtileri bulunmaktadır.

Problemler
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Israrlı Özçekim

Bireylerin sosyal medya platformlarında yaygın olarak kullanılan filtreler ve düzenlemelerle oluşturulan mükemmel veya idealize edilmiş görüntüleri gerçek fiziksel görünüşleriyle karşılaştırarak memnuniyetsizlik veya rahatsızlık duymalarını ifade eder.

Problemlerli
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

08

Eğitim Ortamlarında Dijitalleşmenin Psikolojik Etkileri

Şarj Bağımlılığı

"Şarj bağımlılığı" terimi, mobil cihazların (özellikle cep telefonları, tabletler, dizüstü bilgisayarlar vb.) sürekli olarak şarj edilme ihtiyacından kaynaklanan bir durumu ifade eder. Bu durumda, kişiler mobil cihazlarının şarj seviyesini sürekli olarak kontrol ederler ve cihazın şarjı azaldığında hemen şarja takma gereksinimi duyarlar.

Problemlerli
İnternet
Kullanımının
Görünüm
Şekilleri

9

Sonuç Öneriler

(Eğitimcilere, Öğrencilere,
Ebeveynlere Öneriler)

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Öneriler

Dijital dünya, eğitim alanında büyük bir potansiyele sahiptir, ancak aynı zamanda bireylerin psikolojik sağlığını da olumsuz etkileyebilir.

Teknolojiyi dengeli bir şekilde kullanmak, **dijital okuryazarlık becerilerini desteklemek**, dijital eğitimin **olumlu etkilerini** artırabilir.

Eğitimcilerin ve ebeveynlerin, **dijital dünyayı etkili bir şekilde yönlendirmek** ve **öğrencilerin psikolojik sağlığını korumak** için birlikte çalışmaları önemlidir.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Eğitimciler
Öneriler

Öğrencilerin dijital platformlarda (örn. EBA) bir topluluğa katılmasını teşvik edin

Bireylerin sadece dijital araçları kullanmasını değil, içerikteki yapacaklarını da planlamalarını sağlayın.

Bireylerin topluluk içerisinde aktif olmasını teşvik edin. Grupta pasif gördüğünüz öğrencileri destekleyin.

Bireylerin başarıya duygusuna odaklanın. Başardığını hisseden birey, kendini gruba ait hisseder. Kendini ait hisseden birey topluluğu geliştirmeye odaklanır.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Eğitimciler
Öneriler

Dijital okuryazarlık becerinizi geliştirin. Bozkurt (2021) dijital okuryazarlığı benzer şekilde dijital araçları kullanabilme becerisinin yanında bu becerileri kullanarak araştırma yapma, bilgiye ulaşma, elde edilen bilgileri sorgulama ve değerlendirme süreci olarak tanımlamaktadır.

Dijital okuryazarlık becerileri gelişmiş öğretmen olmaya çalışın. Dijital okuryazarlık becerileri gelişmiş öğretmen çocukları teknolojiye uzak tutan değil, dijital fırsatların farkında olan ve dijital risklerin önlenmesi konusunda öğrencilerini doğru yönlendiren öğretmendir. Çocukları dijital risklerden korumak ve dijital fırsatlardan yararlanmalarını sağlamanın en etkili yollarından biri dijital becerileri gelişmiş öğretmen olmaktan geçer.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Öğrencilere
Öneriler

Bilinçli Kullanım: Öğrencilere dijital cihazlarını bilinçli bir şekilde kullanmayı öğretin. Ne zaman ve ne kadar süreyle kullanmaları gerektiği konusunda rehberlik edin.

Uyku Rutini: Dijital cihazların uyku kalitesini etkilediği bilindiğinden, öğrencilere uyumadan en az bir saat önce bu cihazları kullanmamalarını önerin.

Üretken Kullanım: Dijital cihazları sadece eğitim veya üretken amaçlar için kullanmayı teşvik edin. Oyun veya eğlence amaçlı kullanımla dengeli bir yaklaşım oluşturmalarını sağlayın.

Zaman Yönetimi: Öğrencilere dijital cihazlarını zaman yönetimi açısından nasıl kullanacaklarını öğretin. Ders çalışma, ödev yapma ve dinlenme zamanlarını dengeli bir şekilde planlamalarını teşvik edin.

Çevrimiçi Güvenlik: Çevrimiçi güvenlik konusunda öğrencileri bilinçlendirin. Güçlü şifre kullanımı, güvenilir siteleri tercih etme ve kişisel bilgileri paylaşma konusunda dikkatli olmalarını sağlayın.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Öğrencilere
Öneriler

Dijital Empati: Çevrimiçi platformlarda saygılı ve empatik davranışları teşvik edin. Olumsuz veya hırçın davranışların oluşturabileceği etkileri ve riskleri anlatın.

Sosyal İletişim: Dijital iletişimin yüz yüze iletişimi tamamlamasına izin vermemelerini sağlayın. Öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmeleri ve gerçek dünyadaki ilişkilerini sağlıklı sürdürebilmeleri adına onlara rehberlik edin ayrıca bunun için zaman ayırmalarına teşvik edin.

Bilgi Değerlendirme: Öğrencilere internet üzerinde buldukları bilgileri eleştirel bir şekilde değerlendirmeyi öğretin. Güvenilir kaynakları tanıma ve yanıltıcı içerikleri ayırt etme yeteneklerini geliştirmelerinde onlara rehberlik edin.

Kontrollü Oyun Süresi: Oyun oynama süresini sınırlı tutmayı öğretin. Oyunların eğlence amaçlı kullanılmasının yanı sıra dengeli bir şekilde zamanı kullanabilmeleri konusunda bilinçlendirin.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Ebeveynlere
Öneriler

Model Olma: Çocuklar, ebeveynlerinin davranışlarını taklit eder. Çocuklarınız için dijitalleşme konusunda da rol model olun. Dijital cihazları bilinçli ve dengeyi koruyarak kullanın.

Açık İletişim: Çocuklarınızla dijital dünyanın avantajları ve riskleri hakkında açıkça konuşun. Onları olumlu davranışlar konusunda teşvik edin ve olumsuz durumlarla karşılaştıklarında size gelmelerini sağlayın.

Eğitim ve Farkındalık: Çocuklarınıza dijital dünyanın işleyişini ve etik kullanımını anlatın. Online güvenlik, gizlilik ve telif hakları gibi konuları anlayabilecekleri şekilde öğretin.

Sınırlar Belirleme: Dijital cihazların kullanım sürelerine sınırlar koyun. Haftada veya günlük olarak ne kadar süre zaman harcayabileceklerini belirlemelerinde onlara sınırlar belirleyin, dengeli kullanımı teşvik edin.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Ebeveynlere
Öneriler

Aile İçi Kurallar: Ailece birlikte belirlenen dijital kullanım kuralları oluşturun. Örneğin, yemek zamanlarında veya uyku öncesi dijital cihazlardan uzaklaşmayı gerektiren kurallar koyabilirsiniz.

Kaliteli Zaman: Dijital cihazları bir kenara bırakarak ailece kaliteli zaman geçirin. Oyun oynamak, yemek pişirmek, piknik yapmak gibi etkinliklerle birlikte olun. Ailecek belirli aralıklarla dijital cihazlardan uzaklaşma zamanları oluşturun. Birlikte doğa yürüyüşleri yapmak, kitap okumak gibi çevrimdışı aktivitelere yönelin.

Güvenli Çevrimiçi Davranışlar: Çocuklara internet üzerinde kiminle iletişim kurabileceklerini, hangi tür bilgileri paylaşmaları gerektiğini ve güvenilir siteleri nasıl seçeceklerini öğretin.

Konak 50.Yıl
Anadolu Lisesi
2023-2024 Eğitim
Öğretim Yılı
Rehberlik Servisi
Bilgilendirme
Bilinçlendirme
Çalışmaları

Yönetici
Öğretmen
Ebeveyn

Eğitim
Ortamlarında
Dijitalleşmenin
Sosyal ve
Psikolojik
Etkileri

09

Ebeveynlere
Öneriler

Takip ve Kontrol: Çocukların dijital aktivitelerini takip ederek, zararlı içeriklere veya tehlikeli durumlara karşı önlem alın. Ancak bu takip, çocuklara gizlilik haklarının da olduğu anlatılarak yapılmalıdır.

Eğlence ve Öğrenme Dengesi: Dijital cihazları sadece eğlence için değil, öğrenme amaçlı da kullanmalarını teşvik edin. Eğitici uygulamalar, dijital kitaplar gibi kaynaklarla çocukların gelişimine katkı sağlayabilirsiniz.

Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan siber zorbalık konusunda farkındalık kazandırmayı amaçlayan hikaye kitaplarına <https://orgm.meb.gov.tr/www/siber-zorbalik/icerik/2086> adresinden ulaşarak okumalarını sağlayabilirsiniz.

Çocuklarına dijital dünyayı sağlıklı ve etik bir şekilde kullanma alışkanlığını kazandırarak, onların güvende, bilinçli ve denge içinde büyümelerine yardımcı olabilirsiniz.

T.C. Konak Kaymakamlığı

Kaliteli İnsan, Kaliteli Eğitimin Ürünüdür

'Öğretmenler! Cumhuriyet sizden, fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister'

'Toplumun düşmanı cehalet, cehaletin düşmanı öğretmenlerdir'

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

T.C.
Konak Kaymakamlığı

Sevgi GÖKTAŞ
Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman
Değerli Katılımınız İçin Teşekkür Ederiz